

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. lapkričio 14 d.*

„REACH — Pereinamojo laikotarpio priemonės, susijusios su apribojimais, taikomais kadmio ir jo junginių gamybai, tiekimui rinkai ir naudojimui — Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas — Kadmio pigmentų naudojimo plastikinėse medžiagose apribojimai — Akivaizdi vertinimo klaida — Rizikos analizė“

Byloje T-456/11

International Cadmium Association (ICdA), įsteigta Briuselyje (Belgija),

Rockwood Pigments (UK) Ltd, įsteigta Stoke prie Trento (Jungtinė Karalystė),

James M Brown Ltd, įsteigta Stoke prie Trento,

iš pradžių atstovaujamos advokatų k. Van Maldegem ir R. Cana, vėliau R. Cana,

ieškovės,

prieš

Europos Komisija, iš pradžių atstovaujama P. Oliver ir E. Manhaeve, padedamų baristerės K. Sawyer, vėliau P. Oliver ir E. Manhaeve,

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2011 m. gegužės 20 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 494/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas (kadmio) (OL L 134, p. 2), kiek juo ribojamas kadmio ir jo junginių naudojimas kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms toks naudojimas buvo ribojamas iki Reglamento Nr. 494/2011 priėmimo,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija),

kuri per pasitarimą sudarė pirmininkas A. Dittrich (pranešėjas), teisėjai I. Wiszniewska-Białecka ir M. Prek,

posėdžio sekretorė S. Spyropoulos, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. birželio 27 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- 1 Pirmoji ieškovė *International Cadmium Association (ICdA)* yra Belgijoje įsteigta ne pelno tarptautinė asociacija. Jos nariai yra kadmio ir jo junginių gamintojai, naudotojai ir perdirbėjai. Remiantis įstatais, jos užduotis yra ginti kadmio pramonės interesus, įskaitant ir savo narių atstovavimą visose privačiose ir valstybinėse organizacijose, taip pat visose nacionalinėse arba tarptautinėse valdžios įstaigose. Antroji ir trečioji ieškovės *Rockwood Pigments (UK) Ltd* ir *James M Brown Ltd* yra ICdA narės. Pagrindinė jų veikla yra kadmio pigmentų, t. y. oranžinės spalvos kadmio sulfoselenido (Nr. CAS 1256-57-4), raudonos spalvos kadmio sulfoselenido (Nr. CAS 58339-34-7) ir kadmio cinko sulfido (Nr. CAS 8048-07-5), gamyba Sąjungoje ir prekyba jais Sąjungoje ir visame pasaulyje.
- 2 Kadmio (Nr. CAS 7440-43-9) yra minorinis metalo elementas, randamas aplinkoje natūraliuose šaltiniuose, susidarantis vykstant uolienų ir dirvožemio irimo procesams arba dėl tokių specifinių įvykių, kaip miškų gaisrai ar ugnikalnių išsiveržimai. Ši medžiaga gaminama komerciniais tikslais – dažniausiai kaip šalutinis cinko arba (rečiau) vario ir švino gamybos produktas. Tam tikrais atvejais kadmio kaip metalas transformuojamas arba paverčiamas į kadmio junginius. Kadmio pigmentai yra stabilios neorganinės dažomosios medžiagos, kurios gali būti blizgių oranžinių, raudonų, geltonų ir rudų atspalvių. Šie pigmentai naudojami plastikiniuose produktuose.
- 3 Kadmio priskiriamas prie medžiagų, kurios pagal 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos direktyvą 2004/73/EB, dvidešimt devintą kartą derinančią su technikos pažanga Tarybos direktyvą 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklavimą etiketėmis, suderinimo (OL L 152, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 34 t., p. 448), klasifikuojamos kaip kancerogeninės, mutageninės arba toksiškos reprodukcijai. Ši klasifikacija buvo perimta 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiu ir panaikinančiu direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008, p. 1).
- 4 1976 m. liepos 27 d. Europos Bendrijų Taryba priėmė Direktyvą 76/796/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo (OL L 262, p. 201; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 3 t., p. 317). 1991 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 91/338/EEB, dešimtą kartą iš dalies keičiančia Direktyvą 76/769/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo (OL L 186, p. 59; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 10 t., p. 293), Taryba apribojo kadmio ir jo junginių tiekimą į rinką ir panaudojimą, t. y. jie negali būti naudojami gataviems produktams, pagamintiems iš cheminių medžiagų ir preparatų, išvardytų Direktyvoje 91/338, dažyti ir išvardytiems gataviems produktams, pagamintiems iš vinilchlorido polimerų arba kopolimerų (PVC), stabilizuoti.
- 5 1993 m. kovo 23 d. Taryba priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 793/93 dėl esančių medžiagų rizikos įvertinimo ir kontrolės (OL L 84, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 212). Pagal minėto reglamento 8 straipsnį Europos Bendrijų Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, periodiškai rengia prioritетinių medžiagų arba jų grupių sąrašus, į kuriuos reikia atkreipti neatidėliotiną dėmesį dėl šių medžiagų galimo poveikio žmogui arba aplinkai. Pagal šio reglamento 10 straipsnį valstybei narei suteikiama atsakomybė už kiekvienos medžiagos, įtrauktos į prioritетinį sąrašą, galimos rizikos žmogui arba aplinkai įvertinimą ir (tam tikrais atvejais) jai gali tekti pasiūlyti strategiją, kaip sumažinti šią riziką, įskaitant kontrolės priemones ir (arba) priežiūros programas.

- 6 1997 m. sausio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 143/97 dėl prioritetinių medžiagų trečiojo sąrašo, numatyto Tarybos reglamente (EEB) Nr. 793/93 (OL L 25, p. 13; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 3 t., p. 112), kadmio ir kadmio oksidas (Nr. CAS 1306-19-0) buvo įtraukti į šį sąrašą, o Belgijos Karalystei buvo suteikta atsakomybė už šių medžiagų įvertinimą.
- 7 1998 m. rugsėjo mėn. Jungtinėje Karalystėje įsteigta konsultavimo įmonė Komisijos užsakymu parengė ataskaitą „Kadmio, esančio tam tikruose produktuose, keliamo rizika sveikatai ir aplinkai ir papildomų apribojimų jį naudoti ir juo prekiauti pasekmių vertinimas“ (toliau – 1998 m. ataskaita).
- 8 1999 m. nuomonėje Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinis komitetas, įsteigtas 1997 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimu 97/579/EB, įsteigiančiu mokslinius komitetus vartotojų sveikatos ir maisto saugos srityje (OL L 237, p. 18), sukritikavo 1998 m. ataskaitą. Atsakydama į minėtą kritiką Komisija užsakė ataskaitą „Rizika sveikatai ir aplinkai dėl kadmio kaip dažomosios medžiagos arba stabilizatoriaus naudojimo polimeruose ir dėl jo naudojimo metalinių paviršių kadmiavimui“; šią ataskaitą 2000 m. gruodžio 19 d. parengė kita Jungtinėje Karalystėje įsteigta konsultavimo įmonė (toliau – 2000 m. ataskaita). 2001 m. spalio 30 d. Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinis komitetas pateikė nuomonę dėl 2000 m. ataskaitos.
- 9 Sąjungos rizikos vertinimo ataskaita dėl kadmio ir kadmio oksido, kurią parengė Belgijos Karalystė ir dėl kurios I dalies, susijusios su aplinka, 2004 m. kovo 28 d. Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinis komitetas pateikė nuomonę, buvo paskelbta 2007 m. Šioje ataskaitoje buvo pateiktos išvados dėl būtinybės mažinti kadmio ir kadmio oksido keliamą riziką aplinkai ir žmonių sveikatai.
- 10 Paskelbus Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitą, Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 793/93 11 straipsnio 2 dalimi, 2008 m. gegužės 29 d. priėmė Rekomendaciją dėl kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos mažinimo priemonių (OL L 156, p. 22) ir Komunikatą dėl kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos vertinimo rezultatų ir jos mažinimo strategijų (OL C 149, 2008, p. 6). Dėl kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos darbuotojams reikia pažymėti, kad minėtame komunikate Komisija rekomendavo nustatyti kadmio poveikio darbe ribines vertes. Dėl kadmio keliamos rizikos vartotojams reikia nurodyti, kad Komisija, remdamasi Direktyva 76/769, rekomendavo numatyti kietojo litavimo lazdelių ir juvelyrinių dirbinių, kuriuose yra kadmio, pardavimo ir naudojimo apribojimus. Dėl kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos per aplinką veikiams žmonėms pažymėtina, kad Komisija rekomendavo apsvarstyti galimybę persvarstyti nustatytas kadmio koncentracijos maisto produktuose ribas, nustatyti kadmio koncentracijos tabako mišiniuose ir (arba) lapuose ribą ir nustatyti didžiausios kadmio ir kadmio oksido koncentracijos trąšose ribą.
- 11 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45 bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, p. 1), 139 straipsniu Reglamentas Nr. 793/93 ir Direktyva 76/769 buvo panaikinti atitinkamai nuo 2008 m. birželio 1 d. ir 2009 m. birželio 1 d.
- 12 Pagal 2009 m. birželio 22 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 552/2009, iš dalies keičiantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedą (OL L 164, p. 7), kadmio ir jo junginių pateikimo rinkai bei naudojimo apribojimai, iš pradžių nustatyti Direktyvoje 91/338, buvo perkelti į Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedą, kuriame pateikiami tam tikrų pavojingų medžiagų, mišinių ir gaminių gamybos, tiekimo rinkai bei naudojimo apribojimai.
- 13 Reglamento Nr. 1907/2006 137 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos pereinamojo laikotarpio priemonės. Šioje nuostatoje nurodyta, kad iki 2010 m. birželio 1 d. Komisija prirėmus parengia šio reglamento XVII priedo pakeitimo projektą, remdamasi bet kuria rizikos įvertinimo ir

rekomenduojama rizikos mažinimo strategija, patvirtinta Bendrijos lygiu pagal Reglamento Nr. 793/93 11 straipsnį, jei joje pateikiami pasiūlymai dėl apribojimų pagal šio reglamento VIII antraštinę dalį, bet dėl kurios dar nepriimtas sprendimas pagal Direktyvą 76/769.

- 14 2010 m. gegužės mėn. Komisija parengė Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedo, kiek jis susijęs su kadmiu, pakeitimo projektą; šis projektas 2010 m. birželio mėn. buvo pateiktas už reglamentus Nr. 1907/2006 ir Nr. 1272/2008 atsakingoms institucijoms ir apie jį pranešta Pasaulinei prekybos organizacijai (PPO) pagal susitarimą dėl PPO techninių kliūčių prekybai (toliau – PPO susitarimas), pateiktą PPO steigimo sutarties 1A priede, kuris buvo patvirtintas 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 80). Šiame pakeitimų projekte pateiktas plastikinių medžiagų, kuriose kadmio ir jo junginių naudojimas apribotas, baigtinis sąrašas.
- 15 2010 m. spalio 21 d. dėl šio pakeitimo projekto nuomonę pateikė keitimosi informacija apie Reglamento Nr. 1907/2006 įgyvendinimą forumas, numatytas šio reglamento 76 straipsnio 1 dalies f punkte, koordinuojantis už šio reglamento reikalavimų vykdymo užtikrinimą atsakingų valstybių narių institucijų tinklą.
- 16 2010 m. lapkričio 5 d. Komisija pateikė kitą minėto reglamento XVII priedo, kiek jis susijęs su kadmiu, pakeitimo projekto variantą pagal Reglamento Nr. 1907/2006 133 straipsnio 1 dalį įsteigtam komitetui. Šiame pakeitimo projekto variante, kurį minėtas komitetas aptarė 2010 m. lapkričio 25 d. susirinkime, pasiūlyti apribojimai taikytini kadmio ir jo junginių naudojimui net tik tam tikrose, bet visose plastikinėse medžiagose.
- 17 2011 m. gegužės 20 d. Komisija priėmė Reglamentą (ES) Nr. 494/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas (kadmis) (OL L 134, p. 2, toliau – skundžiamas reglamentas); kartu su Reglamentu Nr. 494/2011 buvo pateiktas tos pačios dienos poveikio vertinimas. Skundžiamas reglamentas, kaip matyti iš jo 2 straipsnio antros pastraipos, taikomas nuo 2011 m. gruodžio 10 d. Skundžiamo reglamento 1 straipsniu buvo pakeistas Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedo 23 punktas. Po šio pakeitimo kadmis ir jo junginiai negali būti naudojami mišiniuose ir gaminiuose, gaminamuose iš sintetinių organinių polimerų (toliau – plastikinės medžiagos), išskyrus gaminius, kurie saugos sumetimais nudažyti mišiniais, kuriuose yra kadmio.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 18 2011 m. rugpjūčio 12 d. ieškovės pateikė ieškinį Bendrojo Teismo kanceliarijai.
- 19 2012 m. gegužės 16 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu laišku Komisija pateikė reglamento projektą, kuriuo keičiamas jos priimto Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedo 23 punktas, ir nurodė, kad nuo šio projekto įsigaliojimo dienos ieškovės praranda suinteresuotumą pareikšti ieškinį. 2012 m. liepos 4 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo laišką, kuriuo ieškovės pateikė pastabas dėl šio laiško.
- 20 2012 m. rugsėjo 18 d. Komisija, remdamasi šiuo reglamento projektu, priėmė Reglamentą (ES) Nr. 835/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedas (kadmis) (OL L 252, p. 1).
- 21 2012 m. spalio 12 d. ieškovės pateikė Bendrojo Teismo kanceliarijai dokumentą, kuriuo patvirtino savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį priėmus Reglamentą Nr. 835/2012.

- 22 2013 m. vasario 11 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu laišku ieškovės paprašė prie bylos medžiagos pridėti du naujus įrodymus, susijusius su jų suinteresuotumu pareikšti ieškinį priėmus Reglamentą Nr. 835/2012, t. y. du Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) dokumentus, susijusius su apribojimų nustatymo procedūra pagal Reglamento Nr. 1907/2006 69 straipsnį dėl kadmio ir jo junginių plastikinėse medžiagose. 2013 m. vasario 18 d. Bendrojo Teismo septintosios kolegijos pirmininko sprendimu šis prašymas buvo patenkintas. 2013 m. kovo 6 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu laišku Komisija pateikė pastabas dėl 2013 m. vasario 11 d. laiško.
- 23 Atsižvelgdamas į teisėjo pranešėjo pranešimą, Bendrasis Teismas (septintoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.
- 24 Naudodamasis Procedūros reglamento 64 straipsnyje numatytais proceso organizavimo priemonėmis, Bendrasis Teismas pasiūlė Komisija pateikti dokumentų ir atsakyti į raštu pateiktą klausimą. Komisija ši prašymą įvykdė per nustatytą terminą.
- 25 Šalys buvo išklaustytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus 2013 m. birželio 27 d. vykusiam posėdyje.
- 26 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:
- pripažinti ieškinį priimtiniu ir pagrįstu,
  - panaikinti skundžiamą reglamentą tiek, kiek juo ribojamas kadmio pigmentų naudojimas kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms naudojimas buvo ribojamas prieš priimant minėtą reglamentą,
  - priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 27 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- pripažinti ieškinį nepagrįstu,
  - priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Dėl ieškovių suinteresuotumo pareikšti ieškinį

- 28 Komisija tvirtina, kad ieškovės neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį. Jos nuomone, suinteresuotumą pareikšti ieškinį ieškovės prarado įsigaliojus Reglamentui Nr. 835/2012. Iš tikrųjų šiuo reglamentu buvo iš naujo įtvirtinti apribojimai naudoti kadmio junginius kaip pigmentus, kurie egzistavo iki skundžiamo reglamento priėmimo, atgaline data taikomi nuo tos dienos, kurią buvo pradėtas taikyti skundžiamas reglamentas. Be to, per posėdį Komisija nurodė, kad ieškovės neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinio dėl to, kad jų prašymas panaikinti susijęs su kitais kadmio pigmentais, o ne su oranžinės spalvos kadmio sulfoselenidu, raudonos spalvos kadmio sulfoselenidu ir kadmio cinko sulfidu. Iš tikrųjų tik šiuos kadmio pigmentus gamina antroji ir trečioji ieškovės.
- 29 Kadangi ieškinio priimtinumą sąlygos, ypač suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimas, yra imperatyvūs ieškinio nepriimtinumą pagrindai, Bendrasis Teismas turi savo iniciatyva patikrinti, ar ieškovės suinteresuotos skundžiamo akto panaikinimu (žr. 2009 m. kovo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Shanghai Excell M&E Enterprise ir Shanghai Adeptech Precision prieš Tarybą*, T-299/05, Rink. p. II-565, 42 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 30 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką, kiek tai susiję su ieškinio dalyku, ieškovo suinteresuotumas pareikšti ieškinį teisme turi egzistuoti reiškiant ieškinį, nes kitu atveju ieškinys būtų nepriimtinas. Be to, suinteresuotumas pareikšti ieškinį turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo dienos, o tai reiškia, jog ieškinys dėl savo rezultato turi būti naudingas jį pareiškusiai šaliai (žr. 2008 m. balandžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Flaherty ir kt. prieš Komisiją*, C-373/06 P, C-379/06 P ir C-382/06 P, Rink. p. I-2649, 25 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), jei ši šalis turi atsiradusį ir aktualų suinteresuotumą skundžiamo akto panaikinimu (žr. 2009 m. birželio 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Socratec prieš Komisiją*, T-269/03, neskelbiamo Rinkinyje, 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 31 Beje, iš teismų praktikos išplaukia, kad būtent ieškovas turi pateikti įrodymų dėl savo suinteresuotumo pareikšti ieškinį, nes tas suinteresuotumas yra pagrindinė ir pirma bet kokio ieškinio teisme sąlyga (1989 m. liepos 31 d. Teisingumo Teismo antrosios kolegijos pirmininko nutarties *S. prieš Komisiją*, 206/89 R, Rink. p. 2841, 8 punktas ir 2005 m. balandžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sniace prieš Komisiją*, T-141/03, Rink. p. II-1197, 31 punktas).
- 32 Visų pirma, dėl ieškovių suinteresuotumo šio ieškinio pareiškimo momentu, kad būtų panaikintas skundžiamas reglamentas, susijęs su kitais kadmio pigmentais nei trys pigmentai, kuriuos gamina antroji ir trečioji ieškovės, reikia nurodyti, kad ieškovės nepateikė jokių dokumentų, leidžiančių daryti išvadą, jog toks panaikinimas joms būtų naudingas. Iš tikrųjų kalbėdamas apie kitus pigmentus ieškovės nurodo, kad suinteresuotumą pareikšti ieškinį jos turi iš esmės dėl to, kad negalima atmesti, jog ateityje antroji ir trečioji ieškovės gamins ir kitus kadmio pigmentus, o ne tik oranžinės spalvos kadmio sulfoselenidą, raudonos spalvos kadmio sulfoselenidą ir kadmio cinko sulfidą. Kadangi aplinkybė, jog šios ieškovės gamins ne tik minėtus kadmio pigmentus, yra visiškai hipotetinė ir kadangi ieškovės savo argumentų nepagrindė jokiai įrodymais, jos neturi atsiradusio ir aktualaus suinteresuotumo skundžiamo akto panaikinimu, nes jis susijęs su kitais kadmio pigmentais nei trys kadmio pigmentai, kuriuos gamina antroji ir trečioji ieškovės. Taigi šiame etape šis ieškinys laikytinas priimtiniu tik tiek, kiek jis susijęs su oranžinės spalvos kadmio sulfoselenidu, raudonos spalvos kadmio sulfoselenidu ir kadmio cinko sulfidu (toliau – nagrinėjami kadmio pigmentai).
- 33 Antra, dėl tariamo suinteresuotumo pareikšti ieškinį praradimo dėl Reglamento Nr. 835/2012 įsigaliojimo ieškovės nurodo, kad šiame reglamente nenumatytas skundžiamo reglamento panaikinimas. Ieškovių nuomone, jos išsaugo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, nes, pirma, skundžiamo reglamento panaikinimas darytų įtaką galimam Komisijos sprendimui apriboti kadmio naudojimą ateityje ir, antra, skundžiamo reglamento neteisėtumo pripažinimas būtų pagrindas pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo.
- 34 Iš teismų praktikos matyti, jog ieškovas gali išlaikyti suinteresuotumą prašyti panaikinti institucijos aktą, siekdamas, pirma, išvengti šio akto tariamo neteisėtumo pasikartojimo ateityje (žr. 2007 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Wunenburger prieš Komisiją*, C-362/05 P, Rink. p. I-4333, 50 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką) ir, antra, siekdamas, kad Sąjungos teismas nuspręstų, jog veiksmai jo atžvilgiu yra neteisėti, nes toks sprendimas ateityje gali būti pagrindas pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo, kuriuo siekiama tinkamai atlyginti skundžiamu aktu padarytą žalą (šiuo klausimu žr. 1980 m. kovo 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Könecke Fleischwarenfabrik prieš Komisiją*, 76/79, Rink. p. 665, 8 ir 9 punktus; 1998 m. kovo 31 d. Sprendimo *Prancūzija ir kt. prieš Komisiją*, C-68/94 ir C-30/95, Rink. p. I-1375, 74 punktą ir 29 punkte minėto Sprendimo *Shanghai Excell M&E Enterprise ir Shanghai Adeptech Precision prieš Tarybą* 53 punktą).
- 35 Nesant būtinybės nuspręsti dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį išsaugojimo, kad tariamas neteisėtumas nepasikartotų ateityje, reikia konstatuoti, kad ieškovės išsaugo bent jau suinteresuotumą kaip pagrindą ieškiniui dėl atsakomybės pareikšti.

- 36 Iš tikrųjų, pirmiausia reikia nurodyti, kad ginčo dalykas išliko, nes Komisija formaliai nepanaikino skundžiamo reglamento (šiuo klausimu žr. 34 punkte minėto Sprendimo *Wunenburger prieš Komisiją* 48 punktą ir 29 punkte minėto Sprendimo *Shanghai Excell M&E Enterprise ir Shanghai Adepteck Precision prieš Tarybą* 47 punktą).
- 37 Antra, reikia patikslinti, kad vien tai, jog Reglamentu Nr. 835/2012, taikomu atgaline data nuo tos dienos, kurią buvo pradėtas taikyti skundžiamas reglamentas, buvo atšaukti pastaruoju reglamentu įtvirtinti ribojimai, susiję su nagrinėjamais kadmio pigmentais, Sąjungos teismo neįpareigoja pripažinti, jog nėra reikalo priimti sprendimo dėl to, kad sprendimo priėmimo dieną nebuvo bylos dalyko arba suinteresuotumo pareikšti ieškinį teisme (šiuo klausimu žr. 34 punkte minėto Sprendimo *Wunenburger prieš Komisiją* 47 punktą). Skundžiamo reglamento, kuris jau buvo taikytas, panaikinimas vis dar gali būti naudingas ieškovėms, net jeigu juo įtvirtinti nagrinėjami apribojimai buvo panaikinti, o šis panaikinimas galiojo atgaline data nuo tos dienos, kurią buvo pradėtas taikyti minėtas reglamentas. Iš tikrųjų skundžiamas reglamentas galėjo kelti teisinių pasekmių visą tą laikotarpį, per kurį juo buvo reglamentuojami nagrinėjamiems kadmio pigmentams taikomi apribojimai, t. y. nuo jo taikymo pradžios momento, būtent 2011 m. gruodžio 10 d., iki Reglamento Nr. 835/2012 įsigaliojimo momento, būtent. 2012 m. rugsėjo 19 d. (šiuo klausimu žr. 2013 m. birželio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ayadi prieš Komisiją*, C-183/12 P, 79 punktą ir 1999 m. kovo 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Gencor prieš Komisiją*, T-102/96, Rink. p. II-753, 41 punktą).
- 38 Trečia, reikia konstatuoti, kad minėtu laikotarpiu skundžiamu reglamentu buvo draudžiama naudoti nagrinėjamus kadmio pigmentus mišiniuose ir gaminiuose, gaminamuose iš visų plastikinių medžiagų, išskyrus gaminius, kurie saugos sumetimais nudažyti mišiniais, kuriuose yra kadmio. Šiomis aplinkybėmis ieškovės suinteresuotos tuo, kad skundžiamas reglamentas būtų pripažintas iš dalies neteisėtu, nes toks konstatavimas saistytų Sąjungos teisimą byloje dėl žalos atlyginimo ir galėtų būti pagrindas galimoms neteisminėms Komisijos ir ieškovių deryboms dėl joms padarytos žalos atlyginimo (šiuo klausimu žr. 29 punkte minėto Sprendimo *Shanghai Excell M&E Enterprise ir Shanghai Adepteck Precision prieš Tarybą* 54 ir 55 punktus).
- 39 Atsižvelgiant į pateiktus paaiškinimus darytina išvada, kad, priėmus Reglamentą Nr. 835/2012, ieškovės išsaugojo suinteresuotumą prašyti panaikinti skundžiamą reglamentą tiek, kiek juo ribojamas nagrinėjamų kadmio pigmentų naudojimas kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms šis naudojimas buvo ribojamas iki skundžiamo reglamento priėmimo.

Dėl esmės

- 40 Savo ieškinį ieškovės grindžia aštuoniais pagrindais, susijusiais su, pirma, Reglamento Nr. 1907/2006 137 straipsnio 1 dalies a punkto ir 68–73 straipsnių pažeidimu, antra, akivaizdžia vertinimo klaida, trečia, teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių principų pažeidimu, ketvirta, Reglamento Nr. 1907/2006 pažeidimu tiek, kiek skundžiamu reglamentu numatyti ribojimai grupei medžiagų, t. y. kadmio junginiams, kurių kiekvienas atskirai neįvertintas, penkta, susitarimo dėl PPO techninių kliūčių prekybai pažeidimu, šešta, ieškovių procesinių teisių pažeidimu, septinta, motyvavimo pareigos pažeidimu ir, aštunta, proporcingumo principo pažeidimu.
- 41 Pirmiausia reikėtų išnagrinėti antrąjį pagrindą, susijusį su akivaizdžia vertinimo klaida.
- 42 Šį ieškinio pagrindą sudaro dvi dalys. Pirmoji dalis susijusi su tuo, kad nebuvo atlikta rizikos analizė, o antroji dalis susijusi su tuo, kad nebuvo atlikta skundžiamu reglamentu nustatytų apribojimų naudoti kadmio pigmentus poveikio analizė.
- 43 Dėl pirmosios dalies, susijusios su tuo, jog nebuvo atlikta rizikos analizė, ieškovės nurodo, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, nes neišanalizavo rizikos, kylančios dėl nagrinėjamų kadmio pigmentų, kurie yra kitokios medžiagos nei kadmio, naudojimo kitose plastikinėse medžiagose nei tos,

kurioms šis naudojimas buvo ribojamas iki skundžiamo reglamento priėmimo. Pagal Reglamento Nr. 1272/2008 VI priedą šie pigmentai aiškiai nepatenka į suderintą kadmio junginių klasifikaciją pagal jų keliamą pavojų.

- 44 Reikia nurodyti, kad skundžiamas reglamentas buvo priimtas remiantis Reglamento Nr. 1907/2006 131 straipsniu. Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1907/2006 1 straipsnio 1 dalies, šio reglamento tikslas - užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, įskaitant cheminių medžiagų pavojaus vertinimo alternatyvių metodų skatinimą, taip pat laisvą cheminių medžiagų judėjimą vidaus rinkoje, kartu didinant konkurencingumą ir skatinant inovacijas. Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1907/2006 87, 89 ir 91 konstatuojamąsias dalis reikia konstatuoti, kad kaip pagrindinį naujų apribojimų įtvirtinimo ir minėto reglamento VIII antraštinėje dalyje numatytų jau esančių apribojimų pakeitimo tikslą teisės aktų leidėjas nustatė pirmąjį iš šių tikslų, t. y. užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *S.P.C.M. ir kt.*, C-558/07, Rink. p. I-5783, 45 punktą).
- 45 Siekiant veiksmingo šių tikslų įgyvendinimo reikia pabrėžti, kad tokioje srityje, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kur technologijos yra sudėtingos ir nuolat vystosi, Sąjungos teisės aktų leidėjas turi didelę diskreciją, visų pirma, vertindamas labai sudėtingas faktines mokslinio ir techninio pobūdžio aplinkybes, kad nustatytų savo priimamų priemonių pobūdį ir apimtį, o Sąjungos teismo kontrolė turi apimti tik nagrinėjimą, ar vykdant šią diskreciją nebuvo padaryta akivaizdi klaida, ar nepiktnaudžiauta įgaliojimais arba ar teisės aktų leidėjas akivaizdžiai neviršijo savo diskrecijos ribų. Tokiomis aplinkybėmis Sąjungos teismas negali savo faktinių mokslinio ir techninio pobūdžio aplinkybių vertinimu pakeisti institucijų, kurioms vienintelėms SESV nustatyta ši pareiga, vertinimo (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Afton Chemical*, C-343/09, Rink. p. I-7027, 28 punktą ir 2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Etimine*, C-15/10, Rink. p. I-6681, 59 ir 60 punktus).
- 46 Tačiau reikia patikslinti, kad Sąjungos institucijos turi didelę diskreciją, dėl kurios vykdoma teisminė kontrolė yra ribota, ne tik dėl nuostatų, kurias reikia priimti, pobūdžio ir apimties, bet iš dalies ir nustatant pagrindinius duomenis. Vis dėlto tokia teismine kontrole, netgi jeigu ji ribota, reikalaujama, kad Sąjungos institucijos, priėmusios nagrinėjamą aktą, Sąjungos teisme galėtų įrodyti, jog priėmė aktą veiksmingai pasinaudojusios diskrecija, kurią įgyvendinant būtina atsižvelgti į visus šioje situacijoje, kurią šiuo aktu siekiama reglamentuoti, svarbius duomenis ir aplinkybes (šiuo klausimu žr. 45 punkte minėto Sprendimo *Afton Chemical* 33 ir 34 punktus).
- 47 Šiuo atveju reikia nurodyti, kad nors skundžiamas reglamentas buvo priimtas pasinaudojant pereinamojo laikotarpio priemonėmis, nurodytomis Reglamento Nr. 1907/2006 137 straipsnio 1 dalies a punkte, vis dėlto, siekiant pakeisti minėto reglamento XVII priedą, turi būti įvykdytos šio reglamento 68 straipsnyje numatytos sąlygos. Iš tikrųjų minėto reglamento 137 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos pereinamojo laikotarpio priemonės yra procedūrinės nuostatos ir būdamos tokios gali pakeisti tik šio reglamento 69–73 straipsniuose numatytas procedūrinės taisykles, bet ne esmines naujų apribojimų nustatymo arba jau esančių apribojimų pakeitimo sąlygas, nurodytas Reglamento Nr. 1907/2006 68 straipsnyje. Be to, iš šio reglamento 137 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad pasiūlymai dėl apribojimų turi būti pateikti pagal to paties reglamento VIII antraštinę dalį, t. y. pagal 68–73 straipsnius.
- 48 Taigi skundžiamu reglamentu įtvirtinti nauji apribojimai, susiję su nagrinėjamų kadmio pigmentų naudojimu, leidžia manyti, kad įvykdytos Reglamento Nr. 1907/2006 68 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos. Šioje nuostatoje numatyta, kad jeigu gaminant, naudojant ar tiekiant rinkai chemines medžiagas kyla nepriimtina rizika žmonių sveikatai ar aplinkai ir šią problemą reikia spręsti visos Sąjungos mastu, XVII priedas keičiamas nustatant naujus apribojimus arba iš dalies keičiant tame priede nustatytus esamus apribojimus, taikomus cheminių medžiagų – atskirų ir esančių preparatų ar gaminių sudėtyje – gamybai, naudojimui arba tiekimui rinkai. Priimant šiuos sprendimus atsižvelgiama į socialinį ir ekonominį apribojimo poveikį, įskaitant alternatyvų naudojimo galimybes.

- 49 Todėl skundžiamo reglamento priėmimas leidžia daryti prielaidą, kad Komisija teisingai manė, jog nagrinėjamų kadmio pigmentų naudojimas kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms šis naudojimas buvo ribojamas iki skundžiamo reglamento priėmimo, kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai ar aplinkai, ir kad šią problemą reikia spręsti visos Sąjungos mastu.
- 50 Net ir darant prielaidą, kad, kaip kad per posėdį nurodė Komisija, pagal Reglamento Nr. 1907/2006 137 straipsnio 1 dalies a punktą priimtoms priemonėms turi atitikti ne šio reglamento 68 straipsnyje numatytas esmines sąlygas, bet taisykles, galiojusias iki minėto reglamento priėmimo, t. y. Reglamento Nr. 793/93 11 straipsnį, reikia konstatuoti, kad šioje nuostatoje numatyta ir tai, jog ribojamosios priemonės gali būti priimtose tik remiantis rizikos įvertinimu.
- 51 Taigi, atsižvelgiant į ieškovių pateiktus argumentus, reikia išnagrinėti, ar skundžiamas reglamentas grindžiamas akivaizdžia Komisijos vertinimo klaida dėl to, kad nebuvo atliktas rizikos, kuri kyla dėl nagrinėjamų kadmio pigmentų naudojimo kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms šių pigmentų naudojimas buvo ribojamas iki skundžiamo reglamento priėmimo, analizė.
- 52 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad mokslinis rizikos įvertinimas, kurį atlieka mokslininkai, turi suteikti Komisijai pakankamai patikimos ir svarios informacijos, kuri leistų suvokti visą pateikto mokslinio klausimo esmę ir, žinant situaciją, nuspręsti dėl vykdytinios politikos. Todėl, išskyrus atvejus, kai priimanamos priemonės, kurios visiškai negali būti pateisinamos atsargumo principu, Komisija turi rūpintis, kad priemonės, kurių ji imasi, net jeigu tai yra prevencinės priemonės, būtų pagrįstos moksliniu rizikos įvertinimu, kuris būtų kuo išsamesnis konkrečiomis bylos aplinkybėmis (šiuo klausimu žr. 2002 m. rugsėjo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą*, T-13/99, Rink. p. II-3305, 162 punktą).
- 53 Reikia konstatuoti, kad Komisija pripažįsta, jog Sąjungos rizikos vertinimo ataskaita tik netiesiogiai susijusi su kadmio pigmentais, t. y. tiek, kiek joje kalbama apie šių pigmentų gamybos vietas. Tai patvirtina Reglamento Nr. 835/2012 1 ir 2 konstatuojamosios dalys, iš kurių išplaukia, kad kadmio ir kadmio junginių naudojimo visose plastikinėse medžiagose apribojimo išplėtimas nebuvo grindžiamas tokia ataskaita. Tačiau Komisija nurodo, kad jos sprendimas išplėsti ribojimą naudoti visus kadmio junginius kaip dažomąsias medžiagas kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms šis naudojimas buvo ribojamas iki skundžiamo reglamento priėmimo, buvo priimtas remiantis kitais informacijos šaltiniais.
- 54 Šiuo atžvilgiu, pirma, Komisija nurodo 1988 m. sausio 25 d. Tarybos rezoliuciją dėl Bendrijos kovos su aplinkos tarša kadmiu veiksmų programos (OL C 30, p. 1). Šioje rezoliucijoje Taryba pripažino, kad kadmio žmogų ir aplinką veikia per įvairius šaltinius, o ypač per medžiagas, kurios susidaro šalinant atliekas. Reikia atmesti ieškovių argumentus, kad Komisija negalėjo remtis šia rezoliucija dėl to, kad ji buvo priimta prieš nustatant apribojimus pagal Direktyvą 91/338. Iš tikrųjų šioje rezoliucijoje pripažįstamas pakopinis metodas ir niekas neleidžia tvirtinti, kad toks metodas buvo visiškai įgyvendintas Direktyva 91/338. Tačiau minėtoje rezoliucijoje nepateikiamas rizikos, kurią kelia kadmio pigmentai plastikinėse medžiagose, įvertinimas.
- 55 Antra, Komisija remiasi 2000 m. ataskaita, kuri grindžiama 1998 m. ataskaita ir kurioje nurodoma, kad kadmio, kurį produkto gyvavimo laikotarpiu išskiria dažytos plastikinės medžiagos, sudaro 0,005 %. 2000 m. ataskaitoje, dėl kurios 2011 m. spalio 30 d. buvo pateikta Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinio komiteto nuomonė, buvo nustatyta, kad plastikų, kuriuose yra kadmio pigmentų, deginimas, plastikinių atliekų ir deginimo įrenginių pelenų šalinimas sąvartynuose ir atitinkamas jų nutekėjimas yra kadmio, patenkančio į aplinką, šaltiniai. Tačiau nebuvo galima pateikti išvadų dėl konkrečių kadmio, aptikto sąvartynų filtrate, šaltinių.
- 56 Šiuo atžvilgiu ieškovės nurodo, kad Komisija negalėjo remtis 2000 m. ataskaita, nes ji buvo užbaigta iki Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitos parengimo. Atsižvelgiant į plačią Komisijos diskreciją, kuri taikoma ir pagrindinių duomenų nustatymui (žr. šio sprendimo 46 punktą), akivaizdu, kad Komisijai

niekas netrukdo atsižvelgti į mokslinius duomenis, kurie pateikiami ne Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitoje, kaip antai 2000 m. ataskaitoje, bet kituose informacijos šaltiniuose. Be to, Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitos I dalies 0.1.1 punkte nurodyta, kad joje nagrinėjamos ne visos su kadmiu ir kadmio oksidu susijusios sritys ir ne visi šių medžiagų junginiai. Taip pat nurodomi, tačiau išsamiai neanalizuojami kiti tyrimai. Vis dėlto reikia nurodyti, kad aplinkybė, jog 2007 m. Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitoje nepateikiami 2000 m. ataskaitos rezultatai, rodo, kad ši ataskaita nėra labai svarbi. Tai patvirtina Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinio komiteto nuomonė dėl minėtos ataskaitos, kad šiais rezultatais negalima remtis atskirai ir kad galimos rizikos, susijusios su šioje ataskaitoje minėto kadmio naudojimu, dydis turi būti vertinamas platesniame kontekste.

- 57 Trečia, Komisija rėmėsi tyrimu „PVC veikimas sąvartynuose“, kurį 2000 m. Komisijai parengė Vokietijos įmonė ir kuriame nurodyta, kad sąvartyne vykstančioje ankstyvoje acidogenezės fazėje labai veiksmingas išplovimas. Remiantis šiuo tyrimu, dėl vandens fazėje vykstančios fermentacijos produktų rūgštingumo filtrato vandenilio potencialas (pH) nedidelis, o sunkieji metalai šioje fazėje gali tirpti. Komisijos nuomone, tai labai svarbu kadmio jonų išsiskyrimui net ir iš tokių netirpių junginių kaip kadmio pigmentai.
- 58 Šiuo atžvilgiu reikia atmesti ieškovių argumentus, pagal kuriuos aplinkybė, kad Komisija nepateikė šio tyrimo trečiajai ieškovei po to, kai ši, remdamasi 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331), 2011 m. gegužės 24 d. pateikė prašymą leisti susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedo pakeitimo projektu, įrodo, kad atlikdama rizikos vertinimą Komisija šiuo dokumentu nesirėmė.
- 59 Komisija nurodo, kad minėto dokumento nepateikė, kadangi manė, jog jis nesusijęs su minėto projekto pakeitimu, nes tai nėra dokumentas, kurio reikalaujama pagal taikytinas teisės nuostatas arba pagal atitinkamą administracinę šio projekto rengimo procedūrą. Taigi, kaip matyti iš bylos dokumentų, prašymą pateikusiai trečiajai ieškovei Komisija pateikė 47 dokumentus. Net ir darant prielaidą, kad neperduodama visų svarbių dokumentų Komisija neįvykdė pareigų pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, neįrodoma, kad Komisija neatsižvelgė į minėtus dokumentus atlikdama rizikos vertinimą. Iš tikrųjų procedūra, pasibaigianti Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedo pakeitimu, ir procedūra, susijusi su prašymu leisti susipažinti su Komisijos dokumentais pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, yra atskiros, viena nuo kitos nepriklausančios procedūros.
- 60 Vis dėlto reikia nurodyti, kaip tvirtina ieškovės, kad tyrimas „PVC veikimas sąvartynuose“ susijęs tik su PVC. Taigi, jeigu šiame tyrime yra informacijos, susijusios su rizikos, kurią kelia kadmio pigmentai, įvertinimu, jis svarbus tik tiek, kiek jame kalbama apie kitokias plastikines medžiagas nei PVC.
- 61 Tokiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad skundžiamo reglamento konstatuojamosiose dalyse kalbama tik apie draudimą naudoti kadmį visuose gaminiuose iš PVC (skundžiamo reglamento 9–12 konstatuojamosios dalys) ir nenurodomos kitos plastikinės medžiagos ir kad pagal Reglamento Nr. 1907/2006, iš dalies pakeisto skundžiamu reglamentu, XVII priedo 23 dalies 4 punktą PVC yra vienintelė plastikinė medžiaga, dėl kurios buvo numatyta nuo aptariamų apribojimų leidžianti nukrypti nuostata; kalbama apie iš PVC atliekų pagamintus mišinius, vadinamus „perdirbtu PVC“. Be to, reikia nurodyti, kad Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedo pakeitimo projekte, kurį Komisija pateikė už reglamentus Nr. 1907/2006 ir Nr. 1272/2008 atsakingoms institucijoms per jų susirinkimą, vykusį 2010 m. birželio 15–17 d., rengiant skundžiamą reglamentą, buvo pateiktas pasiūlymas „Draudimas naudoti kadmį visuose plastikuose, kuriuose yra PVC“, ir kad šis pasiūlymas galėjo būti laikomas netaikytinu „visoms plastikinėms medžiagoms, įskaitant PVC“. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas mano, kad iš tyrimo „PVC veikimas sąvartynuose“ nematyti, kad Komisija išnagrinėjo ir klausimą, ar kitokių plastikinių medžiagų nei PVC veikimas skiriasi nuo PVC veikimo, kiek tai susiję su kadmio pigmentais, taip pat nematyti, kiek visos kitos plastikinės medžiagos, susijusios su aptariamais ribojimais, šiuo atžvilgiu yra panašios į PVC.

- 62 Ketvirta, Komisija nurodo Komunikatą dėl kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos vertinimo rezultatų ir jos mažinimo strategijų: kadmio ir kadmio oksidas, pagal kurį kadmio poveikis aplinkai apskaičiuojamas remiantis visu šiuo metu žinomu dėl žmogaus veiklos išmetamu kadmio teršalų kiekiu, t. y. kadmio, kuris išmetamas kadmio ir (arba) kadmio oksido gamintojų ir perdirbėjų, kiekiu ir kadmio, išsiskiriančio iš pasklidusių šaltinių, pavyzdžiui, iš trąšų, gaminant plieną, deginant naftą ir anglį, transporto sektoriuje, deginant atliekas, iš sąvartynų ir t. t., kiekiu. Kalbant apie rizikos žmonių sveikatai įvertinimą, šiame komunikate, siekiant pagrįsti išvadą, kad būtina imtis konkrečių rizikos sumažinimo priemonių, nurodoma, kad kadmio, kad ir kaip jis būtų naudojamas, per aplinką daro genotoksinį ir kancerogeninį poveikį, nes jis laikomas nenustatytos slenkstinės koncentracijos kancerogenu. Kalbant apie rizikos aplinkai vertinimą, šiame komunikate nerimaujama dėl sąvartyno, iš kurio tiesiai į paviršinius vandenis nuteka nuotekos, ir dėl poveikio Jungtinės Karalystės ir Belgijos Valonijos regiono vandenims, kuriuose kadmio koncentracija yra aukšta, taip pat dėl poveikio Jungtinės Karalystės dirvožemiui regiono mastu.
- 63 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad šiame komunikate pateikiami rizikos vertinimo rezultatai, išdėstyti Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitoje, ir rekomenduojamos kadmio ir kadmio oksido keliamo pavojaus mažinimo strategijos. Taigi, kaip jau buvo konstatuota (žr. šio sprendimo 53 punktą), Sąjungos rizikos vertinimo ataskaita tik netiesiogiai susijusi su kadmio pigmentais, t. y. tiek, kiek joje kalbama apie šių pigmentų gamybos vietas.
- 64 Be to, reikia nurodyti, kad iki skundžiamo reglamento įsigaliojimo kadmio pigmentų naudojimas daugelyje plastikinių medžiagų buvo ribojamas pagal Direktyvą 91/338 (žr. šio sprendimo 4 punktą) ir, kaip matyti iš Reglamento Nr. 552/2009, šie ribojimai buvo perkelti į Reglamento Nr. 1907/2006 XVII priedą (žr. šio sprendimo 12 punktą). Tačiau reikia konstatuoti ir tai, kad, kaip nurodo ieškovės, pagal Reglamento Nr. 1272/2008 VI priedą nagrinėjami kadmio pigmentai nepateko į suderintą kadmio junginių klasifikaciją pagal jų keliamą pavojų.
- 65 Penkta, Komisija nurodo 2008 m. rugsėjo 29 d. tyrimą „Prašymo nenaudoti sunkiųjų metalų plastikinėse dėžėse ir paletėse analizė“, susijusį su kadmio ir sunkiųjų metalų pigmentų veikimu sąvartynuose. Šiame tyrime pateikta 2003 m. Šiaurės ministrų tarybos ataskaita, pagal kurią kadmio mobilumas sąvartyno viduje yra nedidelis ir visiškas kadmio išplovimas per lietu gali užtrukti nuo kelių šimtų iki kelių tūkstančių metų arba (tam tikrais atvejais) dar ir ilgiau, tačiau nėra įrodymų, kad sąvartynai gali būti laikomi nuolatine kadmio sulaikančia užtvara. Be to, tyrime nurodyta, jog sunkiųjų metalų stabilumas priklauso nuo dėžės ir (arba) paletės visumos. Šiame tyrime nurodomas dokumentais pagrįstas atvejis, kuriuo paaiškinama, kad kadmio pigmentais nudažytas labai tankaus polietileno (PEHD) granules palaikius lauke 5–6 metus smarkiai išauga kadmio koncentracija dirvožemyje ir aplinkiniuose vandentakiuose. Be to, šiame tyrime remiamasi kitais dviem tyrimais. Pagal pirmąjį geltonos spalvos kadmio sulfidas yra ypač atsparus, išskyrus atvejus, kai drėgna, todėl tik nesmarkiai reaguoja į išorės pasikeitimus. Pagal antrąjį kadmio pigmentai yra atsparūs šviesai, tačiau dėl šviesos (ultravioletinių spindulių), oro ir vandens poveikio gali lėtai oksiduotis į tirpius sulfatus. Ši fotooksidacija būdingesnė geltonos, o ne raudonos spalvos kadmiui. Vis dėlto pagal šį antrąjį tyrimą atsparumas šviesai ir laikui priklauso nuo pigmento ir terpės, kuriame šis pigmentas naudojamas, t. y. nuo to, ar dėžės arba paletės yra vientisos, ar iš granulių.
- 66 Šiuo atžvilgiu dėl šio sprendimo 59 ir 60 punktuose nurodytų priežasčių reikia atmesti ieškovių argumentus, jog aplinkybė, kad Komisija nepateikė trečiajai ieškovei šio tyrimo ir Šiaurės ministrų tarybos ataskaitos po to, kai ši 2011 m. gegužės 24 d. pateikė prašymą leisti susipažinti su dokumentais, įrodo, kad atlikdama rizikos vertinimą Komisija šiais dokumentais nesirėmė.
- 67 Tačiau, kaip nurodo ir ieškovės, šis tyrimas ir jame minima Šiaurės ministrų tarybos ataskaita nėra labai svarbūs nustatant, kokią riziką kelia nagrinėjami kadmio pigmentai kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms šių pigmentų naudojimas buvo ribojamas dar prieš priimant skundžiamą reglamentą.

- 68 Iš tikrųjų, dėl Šiaurės ministrų tarybos ataskaitos reikia nurodyti, kad joje nagrinėjamas ne kadmio pigmentų naudojimas, bet apskritai kadmio veikimas sąvartynuose. Be to, nors joje nurodyta, kad kadmio mobilumas sąvartyno viduje yra nedidelis ir kad visiškas kadmio išplovimas per lietu gali užtrukti nuo kelių šimtų iki kelių tūkstančių metų arba (tam tikrais atvejais) dar ir ilgiau, net jeigu nėra įrodymų, kad sąvartynai gali būti laikomi nuolatine kadmį sulaikančia užtvara, akivaizdu, kad ši ataskaita nėra pakankamas pavojaus, kurį kelia nagrinėjamų kadmio pigmentų naudojimas plastikinėse medžiagos, vertinimo pagrindas.
- 69 Kita vertus, dėl šio tyrimo turinio reikia pažymėti, kad tiesa, jog jame analizuojamas ir kadmio pigmentų veikimas sąvartynuose. Šiuo atžvilgiu reikia atmesti ieškovės argumentus, kad Komisija neįrodė, jog kadmio pigmentų naudojimas ir išplovimas sąvartynuose yra susiję, ir kad pagrindinis kadmio šaltinis sąvartynuose, patvirtintas Sąjungos rizikos vertinimo ataskaitoje, yra kadmio oksidas. Iš tikrųjų šiame tyrime aiškiai nurodytas atvejis, kai dėl kadmio pigmentais nudažytų PEHD granulių sandėliavimo buvo užterštas dirvožemis ir vanduo, o viso to priežastis buvo ilgas kadmio laikymas blogomis oro sąlygomis. Be to, net ir darant prielaidą, kad kadmio oksidas yra pagrindinis kadmio šaltinis sąvartynuose, reikia nurodyti, kaip tvirtina Komisija, jog bendras poveikis aplinkai priklauso nuo aplinkoje esančio absoliutaus kiekio ir tirpumo pokyčių, kuriuos lemia aplinkos sąlygos ir kadmio pigmentų skaidymasis.
- 70 Tačiau nors šiame tyrime nurodyta, kad atsparumas šviesai ir blogoms oro sąlygoms priklauso nuo terpės, kurioje kadmio pigmentas naudojamas, t. y. nuo to, ar dėžės arba paletės yra vientisos, ar iš granulių, jame nepateikta argumentų dėl kadmio pigmentų buvimo arba veikimo skirtingose plastikinėse medžiagose. Taigi ši byla susijusi būtent su rizika, kurią kelia nagrinėjami kadmio pigmentai kitose plastikinėse medžiagose nei tos, kurioms šių pigmentų naudojimas buvo ribojamas iki skundžiamo reglamento priėmimo. Be kita ko, reikia konstatuoti, kad šis tyrimas susijęs tik su plastikinėmis medžiagomis, naudojamomis konkrečiai dėžių arba palečių gamyboje.
- 71 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, iš bylos medžiagos nematyti, kad Komisija įvertino visas svarbias situacijas, kurią buvo ketinama reglamentuoti reglamente, aplinkybes. Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, nes, remdamasi šio sprendimo 54–70 punktuose minėta mokslinė informacija, nusprendė, kad kyla rizika žmonių sveikatai ir aplinkai, dėl kurios būtina imtis priemonių Sąjungos mastu.
- 72 Todėl šio ieškinio pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.
- 73 Remiantis pateiktais svarstymais ir nesant reikalo nuspręsti nei dėl šio pagrindo antros dalies, nei dėl kitų ieškovių nurodytų pagrindų, reikia patenkinti ieškinį ir panaikinti skundžiamą reglamentą tiek, kiek juo ribojamas nagrinėjamų kadmio pigmentų naudojimas mišiniuose ir gaminiuose, gaminamuose iš kitokių plastikinių medžiagų nei tos, kurioms šis naudojimas buvo ribojamas iki minėto reglamento priėmimo. Likusią ieškinio dalį reikia atmesti kaip nepriimtina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 74 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Bendrasis Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai iš jų padengti savo išlaidas. Kadangi šiuo atveju Komisija iš esmės pralaimėjo bylą, teisingai vertinant šios bylos aplinkybes reikia nuspręsti, kad ji padengia 90 % savo ir 90 % ieškovių bylinėjimosi išlaidų, o ieškovės padengia 10 % savo ir 10 % Komisijos bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija)

nusprendžia:

1. Panaikinti 2011 m. gegužės 20 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 494/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas (kadmio), tiek, kiek juo ribojamas oranžinės spalvos kadmio sulfoselenido (Nr. CAS 1256-57-4), raudonos spalvos kadmio sulfoselenido (Nr. CAS 58339-34-7) ir kadmio cinko sulfido (Nr. CAS 8048-07-5) naudojimas kituose mišiniuose ir gaminiuose, gaminamuose iš sintetinių organinių polimerų, nei tie, kuriems toks naudojimas buvo ribojimas iki Reglamento Nr. 494/2011 priėmimo.
2. Atmesti likusią ieškinio dalį.
3. Europos Komisija parengia 90 % savo ir 90 % *International Cadmium Association (ICdA)*, *Rockwood Pigments (UK) Ltd* ir *James M Brown Ltd* bylinėjimosi išlaidų.
4. *ICdA*, *Rockwood Pigments (UK)* ir *James M Brown Ltd* padengia 10 % savo ir 10 % Komisijos bylinėjimosi išlaidų.

Dittrich

Wiszniewska-Białecka

Prek

Paskelbta 2013 m. lapkričio 14 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.